

Apaštalų darbų knyga

¹ Pirmąjį veikalą buvau sudaręs, Teofiliau, žinoma, apie viską, ką Jėzus pradėjo ir daryti ir mokyti ² iki tos dienos, kurią buvo paimtas į dangų, pirmiau per Šventąją Dvasią davęs įsakymus apaštalams, kuriuos išsirinko. ³ Jis ir save gyvą parodė jiems *po savo kančios, su daugeliu nenuginčijamų įrodymų, keturiasdešimt dienų būdamas jų regėtas ir kalbėdamas apie dalykus, susijusius su Dievo karalyste. ⁴ Be to, būdamas kartu su jais susibūręs, jis įsakė jiems nepasišalinti iš Jeruzalės, bet laukti †to, ką Tėvas pažadėjo, „apie kuri, – pasakė jis, – girdėjote iš manęs, ⁵ nes Jonas, †žinoma, vandeniui krikštijo, bet jūs po nedaugelio dienų būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia.“

⁶ Taigi kai buvo susiėję, jie paklausė jo, sakydami: „Viešpatie, ar tu šiuo metu Izraeliui atkursi karalystę? ⁷ O jis tarė jiems: „Ne jums žinoti §laikotarpius ar *įvykių laikus, kuriuos nustatė Tėvas, †remdamasis savo paties

* **1:3** „po savo kančios“ – Arba „po to, kai kentėjo“. † **1:4** „to, ką Tėvas pažadėjo“ – T. „Tėvo pažado“. Plg. gr. kalbą šiose eilutėse: Gal 3:22; Hbr 6:12,15; 11:13,39; II Pt 1:1 ir kt. † **1:5** „žinoma“ – Arba „tiesa“, „gi“. § **1:7** „laikotarpius“ – Gr. žodis rodo į laiko kiekį. * **1:7** „įvykių laikus“ – Arba „įvykių metus“, „etapus“; gr. žodis rodo į laiko kokybę, savybes, t. y. įvykius, kurie suteikia laikotarpiui ypatumus. † **1:7** „remdamasis“ – Arba „vadovaudamasis“.

†valdžia. ⁸ Tačiau, Šventajai Dvasiai nužengus ant jūsų, gausite galybę ir būsite Šliudytojai mano labui ir Jeruzalėje, ir visoje Judėjoje bei Samarijoje ir ligi pat žemės pakraščių. ⁹ Ir jam pasakius tuos dalykus, jiems bežiūrint, jis buvo pakeltas, ir debesis *atitraukė jį nuo jų akių. ¹⁰ Ir kol jam †kylant jie įdėmiai žiūrėjo į dangų, štai ir prie jų atsistojo du vyrai baltas drabužiais, ¹¹ kurie ir tarė: „Vyrai galilėjiečiai, ko stovite, žiūrėdami į dangų? Tas pats Jėzus, kuris buvo paimtas nuo jūsų į dangų, taip ir ateis, – tokiu pat būdu, kaip jį matėte vykstantį į dangų.“

¹² Tada jie sugrįžo į Jeruzalę nuo vadinamojo Alyvų kalno, kuris arti Jeruzalės – šabo dienos kelionės atstumu. ¹³ Ir kai jie buvo įėję į Jeruzalę, jie užlipo į †aukštutinį kambarį, kur buvo apsistoję Petras ir Jokūbas, ir Jonas, ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alfiejaus sūnus Jokūbas ir Simonas Uolusis, ir Jokūbo Šbrolis Judas. ¹⁴ Vieningai visi šitie uoliai atsidėjo maldai ir maldavimui kartu su moterimis ir Jėzaus motina Marija ir jo broliais.

¹⁵ Ir tomis dienomis atsistojo Petras viduryje mokytinių (iš viso buvo apie šimtą dvidešimt

† **1:7** „valdžia“ – Arba „teise“; t. y., kad Dievui pačiam priklausio teisė valdyti, galutinius sprendimus priimti. § **1:8** „liudytojai mano labui“ – T. „man liudytojai“. * **1:9** „atitraukė“ – Arba „iš apačios paėmė“. † **1:10** „kylant“ – T. „žengiant“, „vykstant“. † **1:13** „aukštutinį kambarį“ – Gr. k. tekste yra artikelis, todėl gali būti, kad tai buvo tam tikras kambarys, kuriame jie nuo seniau buvo įpratę susirinkti. § **1:13** „brolis“ – Arba „sūnus“.

*žmonių) ir tarė: ¹⁶ „Vyrai broliai! Turėjo išsipildyti šis šventraštis, kurį iš anksto Šventoji Dvasia kalbėjo Dovydo burna apie Judą, tapusį vadovu tiems, kurie suėmė Jėzų, ¹⁷ nes jis buvo priskaičiuotas prie mūsų ir buvo gavęs šios tarnystės dalį. ¹⁸ Taigi, šitas gi už neteisybės atlyginimą įsigijo žemės sklypą, ir, stačia galva puolęs žemyn, plyšo pusiau, ir visi jo viduriai išvirto. ¹⁹ Ir tai pasidarė žinoma visiems, kurie gyveno Jeruzalėje, tad tas sklypas jų savita kalba buvo pramintas Akeldama, tai yra, Kraujo sklypas. ²⁰ Nes yra parašyta Psalmių knygoje: *†Jo buveinė tegul ištuštėja, ir tegul niekas joje negyvena; ir, ‡kitas tegul perima jo Šprižiūrėjimo tarnystę.* ²¹ Taigi iš tų vyrų, kurie visą laiką buvo su mumis, kai Viešpats Jėzus tarp mūsų *įeidavo ir išeidavo, ²² pradedant Jono krikštu iki tos dienos, kai jis buvo nuo mūsų paimtas aukštyn, vienas iš jų turi būti paskirtas jo prisikėlimo liudytoju kartu su mumis.“ ²³ Ir jie †pasiūlė du: Juozapą, vadinamą Barsabu, kuris buvo pramintas Justu, ir Motiejų. ²⁴ Ir meldamiesi jie tarė: „Tu, Viešpatie, kuris pažįsti visų širdis, parodyk, katrą iš šiųdviejų išsirinkai, ²⁵ kad jis ‡gautų

* **1:15** „žmonių“ – Gr. ὄνομα (onoma), „vardai“; plg. Apr 3:4, 11:13. † **1:20** „Jo [...]“ – Ps 69:25. ‡ **1:20** „kitas [...]“ – Ps 109:8. § **1:20** „prižiūrėjimo tarnystę“ – Arba „vyskupystę“. * **1:21** „įeidavo ir išeidavo“ – Plg. Ps 121:8 Sk 27:17; Įst 38:6, 38:19, 31:2; 2Sa 5:2; gal ir II Met 15:5. † **1:23** „pasiūlė“ – T. „pastatė“. ‡ **1:25** „gautų“ – Kitoks gr. žodis negu 17 eilutėje.

dalį šios Starnystės, tai yra apaštalytės, nuo kurios Judas nusižengimu atkrito, kad nueitų į savąją vietą.“ ²⁶Tada jie *pateikė †savo †ženklus, ir *sprendimą rodantis* ženklas krito Motiejui, ir jis buvo priskaitytas prie vienuolikos apaštalų.

2

¹ Ir *visiškai atėjus Sekminių dienai, visi vieningai buvo vienoje vietoje. ² Ir staiga iš dangaus atsirado †ūžesys tarsi besinešančio smarkaus †vėjo ir pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. ³ Ir jiems pasirodė besidalą tarsi ugnes liežuviai, o Štai sėdosi ant *kiekvieno be išimties. ⁴ Ir jie visi tapo pripildyti Šventosios

§ **1:25** „tarnystės, tai yra apaštalytės“ – Arba „tarnystės ir apaštalytės“. * **1:26** „pateikė“ – Arba „atidavė“, „perdavė“, ar pan. Kitoks gr. žodis negu tas, kuris vartojamas Mt 27:35; Mk 15:24; Lk 23:34; Joh 19:24. † **1:26** „savo“ – Arba „jų“; gal „už juos“. Reikšmė skiriasi, priklausomai nuo interpretacijos. † **1:26** „ženklus“, „*sprendimą rodančius* ženklus“ – Tas pats gr. žodis, kuris vartojamas 17-oje, 25-oje eilutėse („dalį“). * **2:1** „visiškai atėjus Sekminių dienai“ – Galima įvairiai išversti gr. tekstą, pvz., „Sekminių dienos išsipildyme“, „kai išpildė Sekminių dieną“, „kai atliko / įvykdė Sekminių dieną“, „sueinant Sekminių dienai“. Ta pati gr. gram. sandara vartoma kitur Biblijoje tik Apd 9:51. † **2:2** „ūžesys“ – Arba „triukšmas“. † **2:2** „vėjo“ – Arba „vėjelio“, „alsavimo“; tai gr. žodis πνοή (pnoé), vartojamas kitur Biblijoje tik Apd 17:25. Jeigu „alsavimas“ arba „vėjelis“ teikiamas čia, tai viename pasakyme rodoma į Šventosios Dvasios galią ir švelnumą. § **2:3** „tai“ – Arba „ji“, „jis“. Trečiojo asmens vienaskaitinis sakinio veiksnys numatytas gr. k. vksm. formoje. * **2:3** „kiekvieno be išimties“ – Gr. sandara ≈ „kiekvieno vieneto“.

Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis †kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti.

⁵ Ir Jeruzalėje gyveno žydų, pamaldžių †žmonių iš visų tautų po dangumi. ⁶ O Šatsiradus gandai apie tai, subėgo minia ir sumišo, nes kiekvienas be išimties girdėjo juos kalbant savo kalba. ⁷ Ir jie visi apstulbo ir stebėjosi, sakydami vienas kitam: „Argi va visi šitie kalbantys nėra galilėjiečiai? ⁸ Tai kaipgi mes kiekvienas girdime *savo gimtąja kalba?! ⁹ †Mes – partai ir medai ir elamiečiai, taip pat gyvenantys Mesopotamijoje ir Judėjoje ir Kapadokijoje, Ponte ir †Azijoje, ¹⁰ Frigijoje ir Pamfilijoje, Egipte ir Libijos srityse Kirėnės link, ir apsilankantys romiečiai, – ir žydai ir Šprozelitai, – ¹¹ kretiečiai ir arabai –

† **2:4** „kalbomis“ – Gr. „liežuviais“. † **2:5** „žmonių“ – Gal „vyrų“; plg. Jok 1:7-8, kuriose du skirtingi gr. žodžiai vartojami kalbant apie tą patį žmogų; plg. Mt 12:41, kur gr. žodis ἀνὴρ (anér) nusako žmones bendrai, ne vien vyrus; plg. Lk 2:41-52 (atkeliaudavo į Jeruzalę per šventes šeimos, ne vien vyrai). Nors ST reikalavo tik vyrų pasirodymo tokiose šventėse (Iš 23:17, 34:23; Įst 16:16), žodis „gyveno“ leidžia suprasti, kad čia galbūt kalbama apie vyrus, moteris ir vaikus. § **2:6** „atsiradus gandai apie tai“ – Gal „atsiradus to garsui“. Gr. žodis φωνή (foné) reiškia ir ausimis sugaunamą oro virpėjimą ir gandą, žinią, pranešimą. Įvardis, verčiamas „apie tai“ arba „to“, greičiausiai nusako kalbėjimą įvairiomis kalbomis, o ne ūžimą. * **2:8** „savo gimtąja kalba“ – „savo kalba, kurioje gimėme“; t. y. „savo kalba, kurios srityje gimėme“. † **2:9** „Mes“ – Sklandumo dėlei žodis „Mes“ yra perkelta iš 8 eilutės (kartojasi ir 11-tos eilutės veiksmažodyje). † **2:9** „Azijoje“ – Tai Romos imperijos provincija Mažojoje Azijoje (Anatolijoje). § **2:10** „prozelitai“ – T. y. atsivertėliai į žydų tikėjimą.

girdime juos *skelbiant didžius Dievo darbus mūsų kalbomis.“ ¹² Ir jie visi apstulbo ir sumišo, vieni kitiems sakydami: „Ką gi tai reiškia?“ ¹³ Kiti šaipydami tarė: „Šitie yra ėpilni saldaus vyno.“ ²² Izraelio vyrai, klausykite šių žodžių: Jėzų Nazarietį, – vyrą, *kurį* Dievas jums patvirtino galingais antgamtiniais veiksmais ir pranašiškais ženklais ir antgamtiniais ženklais, kuriuos Dievas darė per jį jūsų tarpe, kaip ir patys žinote, – ²³ šitą (atiduotą Dievo †paskirtu nutarimu ir išankstiniu žinojimu) jūs, suėmę Šįstatymo pažeidėjų rankomis bei *prikalę prie kryžiaus, nužudėte; ²⁴ Dievas †jį prikėlė, †nutraukęs mirties gimdymo skausmus, nes buvo Šneįmanoma, kad jis būtų jos laikomas.

* **2:11** „skelbiant“ – Arba „kalbant“, „apsakant“. † **2:13** „pilni“ – Arba „prisipylę“. † **2:23** „paskirtu“ – Arba „apibrėžtu“, „nustatytu“. § **2:23** „įstatymo pažeidėjų“ – Arba „nusikaltėlių“, „įstatymo nepaisančiųjų“. * **2:23** „prikalę prie kryžiaus“ – Arba „nukryžiuavę“. † **2:24** „jį“ – T. „kurį“. † **2:24** „nutraukęs mirties gimdymo skausmus“ – Pateiktas vaizdas: Mirtis privalėjo „gimdyti“ (atiduoti) Viešpatį Jėzų; Dievas Tėvas buvo tarsi pribuvėja, kurios pagalba baigiasi gimdymo skausmai. Plg. Frederick Fields (1801-1885) „Notes on select passages of the Greek Testament: chiefly with reference to recent English versions“ (1899), p. 112. § **2:24** „neįmanoma, kad jis būtų jos laikomas“ – Arba „ne buvo jėgos jį laikyti jos galioje / valdžioje“.

²⁷ nes tu nepaliksi *manęs kape nei neleisi savo Šventajam patirti †supuvimo. ²⁸ Padarei taip, kad pažinčiau gyvybės kelius; tu savo †veidu pripildysi mane džiaugsmo. ³² Dievas prikėlė tą Jėzų; mes visi esame šito liudytojai. ³⁶ Todėl tegul visi Izraelio namai žino tvirtai, kad Dievas tą patį Jėzų, kurį jūs nukryžiuavote, padarė Šir Viešpačiu ir *Kristumi.“ ³⁷ O kai jie *tai* išgirdo, jiems verte vėrė širdį, ir jie tarė Petruui bei †kitiems apaštalams: „Vyrai broliai, ką mums daryti?“ ³⁸ Taigi Petras jiems tarė: „Atgailaukite – ir turi būti pakrikštytas kiekvienas iš jūsų Jėzaus Kristaus vardu dėl nuodėmių atleidimo, – ir jūs gausite †dovanojamą Šventąją Dvasią.

* **2:27** „manęs kape“ – Gr. k. tekstas gali būti verčiamas ir „mano sielos pragare“, bet čia gr. žodis ἡιδές (haidés) rodo ne į buveinę mirusiųjų nematomoms esybėms, bet, kaip ir hbr. žodis לֵשׁוֹפֵט (šeol) Ps 16:10 ir Prd 42:38 eilutėse, į kapą. Gr. k. žodis ψυχή (psychè) čia gerai verčiamas asmeniniu įvardžiu „mane“, kaip gali būti taip verčiamas ir kitose eilutės, pvz., Jn 10:24, II Kor 12:15. † **2:27** „patirti“ – T. „matyti“ (perkeltine prasme). † **2:28** „veidu“ – Arba „akivaizda.“ Plg. Ps 4:6, 17:15, 21:6, 42:5. § **2:36** „ir Viešpačiu ir Kristumi“ – Daug kas nori patirti išgelbėjimą, kurį siūlo Kristus, bet nenori pripažinti, kad Jis yra ir teisėtas Viešpats, kuriam reikia paklusti. Tai žmonijai, ir žydams ir kitataučiams. Apaštalas Petras šioje ištraukoje skelbė Evangeliją žydams. Plg. Lk 2:11; Apd 10:36; 11:17; 15:11, 26; 16:31; 20:21; 28:31 ir daugybę kitų panašių vietų. * **2:36** „Kristumi“ – T. y. „Mesiju“. † **2:37** „kitiems“ – Arba „visiems kitiems“, „likusiems“. † **2:38** „dovanojamą Šventąją Dvasią“ – T. „Šventosios Dvasios dovaną“, bet tai nenurodo į dovaną, kurią duoda Šventoji Dvasia; arba „Šventąją Dvasią kaip dovaną“, „dovaną, kuri yra Šventoji Dvasia“.

³⁹ Nes jums skirtas tas pažadas, taip pat jūsų vaikams ir visiems toli esantiems, kuriuos tik Viešpats, mūsų Dievas, pasišauks.“ ⁴⁰ Ir daugeliu kitų žodžių jis uoliai liudijo ir ragino su išpėjimais, sakydamas: „Išsigelbėkite iš šitos iškrypusios kartos!“ ⁴¹ Taigi tie, kurie mielai priėmė jo žodį, buvo pakrikštyti, ir tą dieną buvo pridėti apie tris tūkstančius sielų. ⁴² Ir jie uoliai atsidėjo apaštalų mokslui ir bendrystei ir duonos laužymui ir maldoms. ⁴³ Ir baimė šapėmė kiekvieną sielą, ir per apaštalus buvo daroma daug stebuklų ir antgamtinių ženklų. ⁴⁴ Ir visi, kurie tikėjo, buvo kartu ir *visa turėjo bendra, ⁴⁵ ir parduodavo savo ūnuosavybių bei turtų ir, †ką gavę, padalydavo visiems, kiek kam reikėdavo. ⁴⁶ Ir jie, kasdien vieningai atsidėdami *suėjimui* šventykloje ir laužydami duoną vienur kitur namuose, valgydavo džiugia ir šdarna širdimi, ⁴⁷ girdami Dievą ir būdami visos tautos palankiai vertinami. Ir *tuos, kuriuos *jis* išgelbėdavo, Viešpats kasdien pridėdavo prie bažnyčios.

§ **2:43** „apėmė kiekvieną sielą“ – T. „atsirado kiekvienai sielai“.

* **2:44** „visa“ – Arba „visus daiktus“; gr. žodis yra bevardės giminės dgs. † **2:45** „nuosavybių bei turtų“ – Arba „nekilnojamų bei kilnojamų turtų“; pirmas gr. žodis κτήμα (ktēma), kuris vartojamas NT tik čia yra Mt 19:22; Mk 10:22, Apd 5:1, galbūt rodo į nekilnojamąjį turtą. † **2:45** „ką gavę“ – T. „juos“.

§ **2:46** „darna“ – Arba „derminga“, „kliūčių nesukeliančia“.

* **2:47** „tuos, kuriuos *jis* išgelbėdavo“ – „tuos, kurie tapdavo išgelbėtais“.

3

14 Bet Šventojo ir Teisiojo jūs išsigynėte ir *reikalavote atiduoti jums vyrą žmogžudį, 15 ir nužudėte gyvybės Kūrėją, kurį Dievas prikėlė iš numirusių; mes esame to liudytojai. 19 Tad atgailaukite ir ėatsiverskite dėl savo nuodėmių išdildymo, kad nuo Viešpaties veido ateitų atgavos laikai 20 ir atsiųstų jis anksčiau jums paskelbtąjį Jėzų Kristų. 22 Nes Mozė tikrai pasakė tėvams: *„Viešpats, jūsų Dievas, jums prikels iš jūsų brolių Pranašą – tokį, kaip mane. Klausykite jo visame kame, ką tik jis sakys jums.*

4

1 Ir jiems bekalbant *žmonėms, prie jų priėjo kunigai, šventyklos *sargybos* vadas ir sadukiejai, 2 gieždami apmaudą dėl to, kad jie mokė žmones ir skelbė prisikėlimą iš numirusiųjų ėJėzaus atvejo *pagrindu*. 3 Ir jie ėnutvėrė juos ir uždarė ė kalėjimą iki rytdienos, nes jau buvo vakaras. 4 Bet daugelis tų, kurie girdėjo žodį, tikėjo, ir vyrų skaičius pasidarė maždaug penkiais tūkstančiais. 10 tebūna žinoma jums visiems ir visai Izraelio tautai, kad vardu Jėzaus Kristaus Nazariečio, kurį jūs nukryžiovote, kurį Dievas prikėlė iš numirusiųjų – Šper jį šitas vyras jūsų

* 3:14 „reikalavote“ – Arba „pageidavote“. † 3:19 „atsiverskite“ – Arba „atsigręškite“, „apsisukite“. * 4:1 „žmonėms“ – gr. vns.; arba „liaudžiai“. † 4:2 „Jėzaus atvejo *pagrindu*“ – T. y. „per Jėzų“, būtent per Jo prisikėlimą. † 4:3 „nutvėrė“ – T. „uždėjo rankas ant jų“. § 4:10 „per jį“ – Arba „juo“.

akivaizdoje stovi sveikas. ¹¹ Šitas yra akmuo, kuris buvo jūsų, statytojų, *laikomas nieku, kuris tapo vyraujančiu †kertiniu *akmeniu*. ¹² Ir nė viename kitame nėra išgelbėjimo, nes po dangumi nėra tarp žmonių duoto kito vardo, kuriuo mes turime būti išgelbėti.“ ¹³ O matydami Petro ir Jono drąsą ir pastebėję, kad jie esą nemokyti ir †neišprusę žmonės, jie stebėjosi, taip pat atpažino Šjuos buvus su Jėzumi. ¹⁷ Bet kad tai toliau neišplistų tautos tarpe, *griežtai juos pagrasinkime, kad jie nuo šiol nė vienam nebekalbėtų †remdamiesi šituo vardu.“

²³ Ir paleisti jie nuėjo pas savuosius ir išpasakojo viską, ką jiems buvo sakę aukštieji kunigai ir vyresnieji. ²⁴ Ir išklausę tie vieningai pakėlė balsą į Dievą ir tarė: „Valdove, tu esi Dievas, kuris padarei dangų ir žemę ir jūrą ir visa, kas juose yra, ²⁵ kuris savo tarno Dovydo burna pasakei: „Kodėl įnirto kitataučiai, ir †tautos Šsutelkė dėmesį į tuštybę? ²⁶ Žemės karaliai stojo į kovą ir valdovai susibūrė draugėn prieš Viešpatį ir prieš jo *Pateptąjį. ²⁷ Nes iš

* **4:11** „laikomas nieku“ – Arba „niekinamas“. † **4:11** „kertiniu“ – T. „kampo“. † **4:13** „neišprusę“ – Arba „pa-prasti“, „eiliniai“. § **4:13** „juos buvus“ – Arba „juos, kad jie buvę“. * **4:17** „griežtai juos pagrasinkime“ – T. „grasinimu pagrasinkime juos“. † **4:17** „remdamiesi šituo vardu“ – T. „ant šito vardo“; arba „pagrindu turėdami šį vardą“. Jėzaus vardas buvo jų kalbos pagrindas; panaši gr. k. frazė Apd 14:3 eilutėje, „remdamiesi Viešpačiu“. † **4:25** „tautos“ – Arba „žmonės“. § **4:25** „sutelkė dėmesį į“ – Arba „apmąstė“, „susikaupė į“. * **4:26** „Pateptąjį“ – Gr. Kristus (Χριστος); arba „Kristų“, „Mesiją“.

tiesų prieš tavo šventąjį †Tarną Jėzų, kurį tu patepei, susibūrė ir Erodas ir Poncijus Pilotas su kitataučiais ir Izraelio tauta, ²⁸ kad darytų visa, ką tavo †ranka ir tavo Šnutarimas iš anksto buvo nulėmę įvykti. ²⁹ O *dabar, Viešpatie, pažvelk į jų grasinimus ir duok savo tarnams su visu drąsumu kalbėti tavo žodį, ³⁰ kai tu ištiesi savo ranką išgydyti, ir ženklai ir stebuklai yra daromi tavo šventojo †Tarno Jėzaus vardu.“
³³ Ir su didžiule jėga apaštalai liudijo Viešpaties Jėzaus prisikėlimą, ir didelė malonė †buvo ant jų visų.

5

Atpildas už melagingą elgesį

¹ Bet tam tikras žmogus, vardu Ananijas, su savo žmona Sapfyra pardavė nuosavybę
¹⁷ Tada, pakilo vyriausiasis kunigas, taip pat visi *kiti* su juo (tai yra sadukiejų sekta), ir jie pasidarė pilni *pavydaus uolumo ²⁴ O kai vyriausiasis kunigas, šventyklos *sargybos*

† **4:27** „Tarną“ – Arba „vaiką“, „Sūnų“. Gr. žodis παῖς (país) gali būti išverstas ir taip ir taip. Žr. Mt 12:18 išnašą. Apd 4:25, 30 eilutėse tas gr. žodis yra išverstas žodžiu „tarnas“. † **4:28**

„ranka“ – T. y. galia. § **4:28** „nutarimas“ – Arba „valia“, „ryžtas“.

* **4:29** „dabar“ – Gr. τὰ νῦν (ta nun; dgs. galininkas artikelis ir žodis „dabar“). Arba „dėl dalykų, kurie dedasi dabar“. † **4:30** „Tarno“ – Arba „Vaiko“, „Sūnaus“. Gr. žodis παῖς (país) gali būti išverstas ir taip ir taip. Žr. Mt 12:18 išnašą. † **4:33** „buvo ant jų visų“ – Apytiksliai – „apėmė juos visus“; plg. Rom 3:22; Apd 10:44, 19:17 (gr.). * **5:17** „pavydaus uolumo“ – Žr. Apd 13:45.

vadas ir aukštieji kunigai išgirdo šituos žodžius, jie dėl jų sumišo, nežinodami, ↑kas iš to išeis. ²⁹ Tada Petras ir *kiti* apaštalai atsakydami tarė: „Reikia labiau klausyti Dievo negu žmonių. ³⁰ Mūsų ↑tėvų Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, Špakabindami ant medžio. ³¹ Jį Dievas išaukštino savo dešine ranka, *kad būtų* Kunigaikštis ir Išgelbėtojas, kad suteiktų Izraeliui atgailą ir nuodėmių atleidimą. ³⁶ Nes pirmiau šių dienų *prieš kiek laiko iškilo Teudas, kuris pasisakė esąs kažkas nepaprastas. Prie jo prisijungė tam tikras vyrų skaičius – apie keturis šimtus. Jis buvo nužudytas, ir visi, kurie ↑tikėjo juo, išsisklaidė ir nuėjo niekais. ⁴¹ Taigi jie, žinoma, išėjo iš tarybos akivaizdos džiaugdami, kad buvo palaikyti vertais dėl ↑jo vardo patirti Španiekinimą.

6

⁴ o mes *patys* uoliai atsidėsime maldai ir žodžio tarnybai. ⁷ Ir Dievo žodis vis klestėjo, ir mokytinių skaičius Jeruzalėje labai didėjo; be to, didelis kunigų būrys pakluso *tikėjimui.

7

¹⁸ kol iškilo kitas karalius, kuris nežinojo *apie*

† 5:24 „kas iš to išeis“ – T. „kuo tai pasidarytų“. † 5:30 „tėvų“ – Arba „protėvių“. § 5:30 „pakabindami“ – Arba „pakabinę“. * 5:36 „prieš kiek laiko“ – T. „pirmiau šių dienų“. † 5:36 „tikėjo juo“ – Arba „klausė jo“, „buvo jo įtikinti“. † 5:41 „jo“ – T. y, Jėzaus. § 5:41 „paniekinimą“ – Arba „nugarbę“. * 6:7 „tikėjimui“ – Arba „tam tikėjimui“, „tai tikybai“.

Juozapą. ³³ Tada Viešpats jam tarė: „Nusiauk nuo savo kojų apavą, nes vieta, ant kurios tu stovi, yra šventa žemė“. ⁵¹ Jūs, kietasprandžiai ir *neapipjaustytieji širdimis bei ausimis! Jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai; kaip jūsų tėvai, taip ir jūs!

8

¹ Ir Saulius visiškai pritarė jo nužudymui. Ir tuo laiku kilo didelis persekiojimas, *nukreiptas* prieš Jeruzalėje esančią bažnyčią, ir visi, išskyrus apaštalus, buvo išsklaidyti į *išeiviją* po Judėjos ir Samarijos kraštus. ¹³ Net pats Simonas įtikėjo ir pakrikštytas atsidėjo *buvimui su* Pilypu. O matydamas daromus antgamtinius veiksmus ir didžius antgamtinius ženklus, jis labai stebėjosi. ³⁵ Tada Pilypas atvėręs savo burną pradėjo nuo to paties šventraščio ir paskelbė jam *evangeliją – Jėzų. ³⁶ Ir jiems bevažiuojant keliu, jie prikeliavo kažkokį vandenį, ir eunuchas tarė: „Žiūrėk – vanduo! Kas man trukdo būti pakrikštytam?“ ³⁷ Tada Pilypas tarė: „Jei tiki iš visos širdies, tai yra teisėta.“ Atsakydamas tas pasakė: „Tikiu, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus.“

9

⁵ O jis tarė: „Kas Tu esi, Viešpatie?“ Viešpats atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. Sunku tau spyriotis prieš akstiną!“ ⁶ Tada drebėdamas

* **7:51** „neapipjaustytieji širdimis bei ausimis“ – Plg. Mk 4:33; Jn 6:60, 8:43; Jer 6:10, Rom 8:7-8. * **8:35** „evangeliją“ – Arba „gerą žinią“.

ir stebėdamasis, jis tarė: „Viešpatie, ką tu nori, kad aš daryčiau?“ O Viešpats jam *atsakė*: „Kelkis, eik į miestą, ir tau bus pasakyta, ką turi daryti.“ ²² Bet Saulius buvo vis labiau stiprinamas ir **tarp* Damaske gyvenančių žydų kėlė sąmyšį, įrodydamas, kad šitas yra tikras Kristus. ³¹ Taigi bažnyčios po visą Judėją, Galilėją ir Samariją turėjo ramybę ir buvo statydinamos; ir vaikščiodamos Viešpaties baime bei Šventosios Dvasios padrąsinimu, jos buvo dauginamos.

10

⁷ Ir kai pasišalino angelas, kuris kalbėjo Kornelijui, šis pašaukė du savo besitarnaunčius namiškius ir pamaldų kareivį iš tų, kurie uoliai atsiduodavo jo patarnavimui, ²⁸ Ir jis tarė jiems: „Jūs žinote, kaip *stipriai* žydui yra įstatymu uždrausta turėti artimų reikalų su svetimtaučiu arba svečiuotis pas jį. Bet Dievas man parodė, kad jokio žmogaus neturiu vadinti suteptu ar *apeigine prasme* netyru.

³⁴ Tada atvėręs burną Petras tarė: „Iš tiesų matau, kad Dievas nėra šališkas, ⁴⁰ Jį Dievas prikėlė trečiąją dieną ir **padarė* taip, kad jis pasidarė atvirai matomas – ⁴¹ ne visiems žmonėms, bet Dievo iš anksto parinktiems liudytojams – *būtent* mums, kurie su juo valgėme ir gėrėme, jam prisikėlus iš numirusių. ⁴² Ir jis mums įsakė

* **9:22** „*tarp* Damaske gyvenančių žydų kėlė sąmyšį“ – Arba „sukurstė Damaske gyvenančius žydus“. * **10:40** „padarė taip, kad jis pasidarė atvirai matomas“ – T. „davė jam pasidaryti atvirai matomam“.

skelbti †žmonėms ir uoliai liudyti, kad †būtent jis yra Dievo paskirtasis gyvųjų ir mirusiųjų teisėjas. ⁴³ Apie jį visi pranašai liudija, kad kiekvienas, kuris juo pasitiki, Šjo vardu gauna nuodėmių atleidimą. ⁴⁴ Petruui dar tebetariant šiuos žodžius, Šventoji Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi žodžio.

11

Petras paaiškina žydų kilmės broliams apie Evangelijos skelbimą kitataučiams

¹ Ir apaštalai ir broliai, kurie buvo Judėjoje, išgirdo, kad ir *kitataučiai priėmė Dievo žodį. ¹⁶ Tada prisiminiau Viešpaties žodį, kaip jis †sakydavo: „Jonas, †žinoma, vandeniui krikštijo, bet jūs būsite pakrikštyti Šventąja Dvasia.“ ¹⁸ Ir tai išgirdę, jie nutilo ir šlovino Dievą, sakydami: „Tad ir nežydams Dievas suteikė Š*atgailą, kad gyventų.“

¹⁹ Tie gi, kurie buvo išsklaidyti į išėiviją dėl †persekiojimo, kilusio dėl Stepono, nukeliavo iki Finikijos ir Kipro ir Antiochijos, skelbdami žodį niekam kitam, o vien tik žydams. ²¹ Ir

† 10:42 „žmonėms“ – gr. vns.; arba „liaudžiai“. † 10:42 „būtent jis yra“ – gr. „yra jis, kuris“. § 10:43 „jo vardu“ – Arba „per jo vardą“. * 11:1 „kitataučiai“ – Arba „nežydai“. † 11:16 „sakydavo“ – Žr. Apd 1:5. † 11:16 „žinoma“ – Arba „tiesa“, „gi“. § 11:18 „atgailą“ – Arba „atgailavimo progą“. * 11:18 „atgailą, kad gyventų“ – T. „atgailą į gyvenimą“. † 11:19 „persekiojimo“ – Arba „prispaudimo“.

†Viešpaties ranka buvo su jais, Šir didelis skaičius įtikėjo ir atsivertė į Viešpatį. ²³ Atvykęs ir pamatęs Dievo malonę, jis apsidžiaugė ir ragino juos visus, kad *ryžtinga širdimi jie liktų *atsidavę* Viešpačiui.

12

²⁴ O Dievo žodis vis klestėjo ir didėjo. ²⁵ O Barnabas ir Saulius, *išsamiai atlikę *savo* tarnystę, grįžo iš Jeruzalės; *jie buvo* pasiėmę su savimi ir Joną, vadinamą Morkumi.

13

¹ Ir Antiochijoje, *ten* esančioje bažnyčioje, buvo tam tikri pranašai ir mokytojai, *antai Barnabas, ir Simeonas, vadinamas Nigeriu, ir kirėnietis Lucijus; antai Manaenas, kuris užaugo kartu su tetrarchu Erodu, ir Saulius. ² O jiems tarnaujant Viešpačiui ir pasninkaujant, Šventoji Dvasia tarė: „*Išskirkite man abudu – Barnabą ir Saulių – darbui, kuriam aš juos pašaukiau.*“ ³ Tada jie, papasninkavę ir pasimeldę ir uždėję ant jų rankas, *juos išsiuntė.* ²⁵ Ir kai Jonas baiginėjo *†savo*

† **11:21** „Viešpaties ranka buvo su jais“ – Plg. Lk 1:66. § **11:21** „ir“ – Gal „tai“. * **11:23** „ryžtinga širdimi“ – Arba „širdies ryžtu“. * **12:25** „išsamiai atlikę“ – Arba „išpildę“. Panašus gr. tekstas vartojamas Kol 4:17. * **13:1** „antai“ (2 k.) – Gr. kalboje vartojama dalelytė τε (te) išvardijant pareigas: buvo trys pranašai ir du mokytojai. † **13:25** „savo“ – Gr. žymimasis artikelis, todėl, gali būti neišverstas į lietuvių k.; gali būti išversta „tas“ (t. y. tam tikras bėgtynes) arba kartais, kaip čia, įvardžiu.

†*gyvenimo* bėgtynes, jis tarė: „Ką manote mane esant? Aš nesu *jis*. Bet štai po manęs ateina tas, kurio kojų apavo nesu vertas atrišti.“³⁰ Bet Dievas jį prikėlė iš numirusių.³² Ir mes skelbiame jums šgerą žinią, kad pažadą, kuris buvo duotas tėvams,³³ Dievas tą patį *pažadą* *įvykdė mums, jų vaikams, tuo, kad jis prikėlė Jėzų, kaip ir yra parašyta ir antroje psalmėje: †*Tu esi mano Sūnus, šiandien aš tave pagimdžiau.*³⁵ Todėl jis sako ir kitoje *psalmėje*: „Tu nelesi savo Šventajam †patirti supuvimo“. ³⁶ Nes Dovydas, Dievo nutarimu atitarnavęs savajai kartai, šužmigo ir *buvo priskaičiuotas prie savo *jau mirusių* †tėvų, ir †patyrė supuvimą,³⁷ bet tas, kurį Dievas prikėlė, šnepatyrė supuvimo.³⁸ Taigi, žinokite, vyrai broliai, kad nuodėmių atleidimas yra skelbiamas jums per šitą *vyrą*,³⁹ ir kiekvienas, kuris tiki, yra juo išteisinamas nuo visko, nuo ko jūs negalėjote būti išteisinti Mozės įstatymu.⁴⁵ Bet žydai pamatę minias

† **13:25** „*gyvenimo* bėgtynes“ – Tas pats gr. žodis vartojamas Apd 20:24, II Tim 4:7. § **13:32** „gerą žinią“ – Arba „evangeliją“.

* **13:33** „įvykdė“ – T. y. „ištesėjo“. † **13:33** „Tu esi“ – Žr. Ps 2:7 (Dievo galia įvykdytas Mesijo išėjimas iš kapo rūsio lyginimas su kūdikio išėjimo iš motinos iščių); I Kor 15:4; Hbr 1:5, 5:5.

† **13:35** „patirti“ – T. „matyti“ (perkeltine prasme). § **13:36** „užmigo“ – T. y. „mirė“. * **13:36** „buvo priskaičiuotas prie savo *jau mirusių* tėvų“ – Žr. Pr 49:29, Ts 2:9 ir kt. † **13:36** „tėvų“ – T. y. „protėvių“. † **13:36** „patyrė“ – T. „matė“. Taip pat 37 eilutėje. Plg. Ps 16:10, 49:8, 89:48; Lk 2:26; Jn 8:51 ir kt. § **13:37** „nepatyrė“ – Žr. 36 eilutės išnašą.

pasidarė pilni *pavydaus uolumo ir †prieštaravo tiems dalykams, kuriuos kalbėjo Paulius, atsikalbinėdami ir piktžodžiaudami. ⁴⁶ Tada drąsiai kalbėdami Paulius ir Barnabas tarė: „Buvo būtina, kad Dievo žodis būtų pasakytas jums pirma; bet kadangi jūs atmetate jį ir nutariate, jog patys neverti amžino gyvenimo, štai mes sukame pas kitataučius. ⁴⁷ Nes Viešpats yra šitaip mums paliepęs: †„*Paskyriau tave kaip šviesą kitataučiams, kad būtum šnaudingas jų išgelbėjimui iki pat žemės pakraščių.*“ ⁴⁸ Tai girdėdami, kitataučiai džiaugėsi ir *šlovino Viešpaties žodį, ir įtikėjo visi, kurie buvo †priskirti amžinam gyvenimui.

14

³ Taigi *jie ten išbuvo ilgą laiką ir drąsiai

* **13:45** „pavydaus uolumo“ – Žr. Apd 5:17. † **13:45** „prieštaravo tiems dalykams“ – T. „atsikalbinėjo prieš tuos dalykus“. † **13:47** „Paskyriau tave [...]“ – Žr. Iz 42:6; 49:6; Lk 2:32. § **13:47** „*naudingas jų išgelbėjimui*“ – Gr. frazė εις σωτηριαν vartojamas 11 k. NT; Rom 10:1 ta pati frazė vartojamas kaip čia, o ten išversta „kad jie būtų išgelbėti“. * **13:48** „šlovino Viešpaties žodį“ – T. y. „laikė Viešpaties žodį šlovingu“. † **13:48** „priskirti“ – Arba „išrikiuoti“, „paveikti įstoti į gretas“. Gr. žodis duoda suprasti, kad kitataučiai tuo metu buvo „paveikti įstoti į gretas“, kurio įstojimo tikslas ir pasekmė buvo amžinas gyvenimas. Be abejo, Dievas Šventoji Dvasia yra tas, kuris taip juos paveikė, bet pagal Apd 13:46 kai kurie žmonės nutarė, kad patys yra neverti amžino gyvenimo. Atkreiptinas dėmesys, kad ne Dievas taip nutarė, bet atsisakantys tikėti. Plg. Apd 13:46. * **14:3** „jie“ – T. y., Paulius ir Barnabas.

†kalbėjo, remdamiesi Viešpačiu, kuris liudijo savo malonės žodį ir davė antgamtinių ženklų bei pranašišku ženklų, kad *jie* būtų padaryti jų rankomis. ²¹ Ir paskelbę Evangeliją tam miestui ir †padarę daugelį mokytinių, jie sugrižo į Listrą ir Ikoniją ir Antiochiją, ²² stiprindami mokytinių sielas, ragindami juos Špasilikti ištikimi tikėjimui, ir kad mes per daugelį prispaudimų turime įeiti į Dievo karalystę. ²³ Ir jiems paskyrę vyresnius kiekvienoje bažnyčioje *ir* pasimeldę su pasninku, jie *patikėjo juos Viešpačiui, kuriuo šie tikėjo. ²⁷ O atvykę ir surinkę bažnyčią, jie pranešė viską, ką Dievas su jais nuveikė ir kaip atvėrė tikėjimo duris †kitataučiams.

15

Antiochijoje esanti bažnyčia kreipėsi į apaštalus Jeruzalės bažnyčioje ir sulaukė atsakymo iš apaštalu, vyresniųjų ir visos bažnyčios

† **14:3** „kalbėjo, remdamiesi Viešpačiu“ – T. „kalbėdami ant Viešpaties“; arba „kalbėjo, pagrindu turėdami Viešpatį“, t. y., Jis buvo jų kalbos pagrindas; panaši gr. k. frazė Apd 4:17 eilutėje.

† **14:21** „padarę daugelį mokytinių“ – Arba „įtraukę daugelį į mokymąsi“. Gr. žodis vartojamas Mt 13:52; Mt 27:57; Mt 28:19.

§ **14:22** „pasilikti ištikimi tikėjimui“ – Arba „tikimų dalykų atžvilgiu nejudėti iš vietos“; gr. „tikėjime nejudėti iš vietos“, „pasilikti vietoj tikėjime“, „tebebūti tame tikėjime“. * **14:23**

„patikėjo“ – Arba „pavedė“. Žr. Apd 20:32 ir kt. † **14:27** „kitataučiams“ – Arba „nežydams“, „tautomams“.

1 Ir *kai kurie, atėję žemyn iš Judėjos, ėmė mokyti tuos brolius: „Jeigu nesiduodate apipjaustomi pagal Mozės paprotį, negalite būti išgelbėti.“¹¹ Priešingai, mes tikime, kad Šbūsime išgelbėti tokiu pat būdu kaip ir jie – per Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę.¹⁸ Nuo amžinybės Dievui žinomi visi jo darbai.²³ ir *per juos jie parašė šiuos dalykus: „Apaštalai ir vyresnieji ir broliai kitataučių kilmės broliams Antiochijoje, Sirijoje ir Kilikijoje: Sveiki!

³⁶ Ir po kiek dienų Paulius tarė Barnabui: „Grįžkime ir pagalbon aplankykime savo brolius kiekviename mieste, kur skelbėme Viešpaties žodį, ir pažiūrėkime, kaip jiems sekasi.“³⁷ O Barnabas nusprendė pasiimti su jais Joną, vadinamą Morkumi,³⁸ bet Paulius Šbuvo tvirtai nusistatęs, kad *labiau* tiktų nepasiimti

* **15:1** „kai kurie“ – Apd 15:24 daugiau aiškina, tas jie tokie. Jie buvo „išėję“ iš Jeruzalės bažnyčios, bet nebuvo tos bažnyčios įgalioti. Tikros bažnyčios išsiuncia savo įgaliotinius (Apd 13:1-3, 14:26, 15:22, 15:40), bet neįgalioti mokytojai dažnai išeina iš Jėzaus bažnyčių ir skelbia netiesą (Apd 20:30, I Jn 2:19, Judo 19). † **15:1** „ėmė mokyti“ – Arba „mokydavo“. ‡ **15:1** „tuos“ – Gr. artikelis. Šie broliai buvo Apd 14:27-oje eilutėje paminėtos Antiochijoje esančios „bažnyčios“ nežydu nariai. Jie buvo nežydu kilmės „mokytiniai“, kurie paminėti Apd 14:28-oje eilutėje. Jie pavadinti „kitataučių kilmės broliais“ Apd 15:23-oje eilutėje. § **15:11** „būsime išgelbėti tokiu pat būdu kaip ir jie“ – T. y. „išgelbėjimas yra suteikiamas mums tokiu pat būdu kaip ir jiems“. * **15:23** „per juos“ – T. „jų rankomis“. † **15:36** „Grįžkime ir“ – T. „Grįžę pagalbon aplankytume“. ‡ **15:36** „jiems sekasi“ – T. „jie yra“. § **15:38** „buvo tvirtai nusistatęs, kad *labiau* tiktų“ – Arba „pastoviai laikė tinkama“.

kartu tokio, kuris iš Pamfilijos nuo jų pasitraukė ir *nesidarbavo su jais. ³⁹ Taigi kilo tarp jų toks aštrus nesutarimas, kad jie vienas nuo kito atsiskyrė. Ir Barnabas, pasiėmęs Morkų, išplaukė į Kiprą, ⁴⁰ o Paulius, pasirinkęs Silą, iškeliavo, brolių pavestas Dievo malonei. ⁴¹ Ir jis perėjo per Siriją ir Kilikiją, stiprindamas bažnyčias.

16

Timotiejus prisideda prie Pauliaus ir Silo

¹ Ir jis atvyko į Derbę ir Listrą, o štai tam tikras mokytinis buvo tenai, vardu Timotiejus, – (*tam tikros tikinčios žydės sūnus, bet tėvas buvo graikas), – ² apie kurį gerai atsiliepė broliai Listroje ir Ikonijuje. ³ Paulius norėjo, kad jis išvyktų su juo. Tad paėmęs jis apipjaustė jį dėl tose vietose esančių žydų, nes jie visi žinojo jo tėvą esant graiką. ⁴ Ir keliaudami per miestus, jie perdavė jiems laikytis įsakų, kuriuos ėleido apaštalai ir vyresnieji Jeruzalėje. ⁵ Todėl gi bažnyčios buvo stiprinamos †tikėjimo atžvilgiu ir kasdien augo skaičiumi. ⁶ Ir perėję Frigiją, taip pat Galatijos kraštą, ir Ššventajai

* **15:38** „nesidarbavo su jais“ – T. „nėjo su jais į darbą“. * **16:1** „tam tikros tikinčios žydės sūnus, bet tėvas buvo graikas“ – Gr. „tam tikros tikinčios žydės, bet tėvo graiko sūnus“. † **16:4** „leido“ – T. y. „paskelbė kaip teisminius nuosprendžius“. ‡ **16:5** „tikėjimo atžvilgiu“ – T. y. klausydamos tikybės turinio, jos turėjo vis daugiau kuo tikėti; plg. Ro 10:17; arba „tikyba“. § **16:6** „Šventajai Dvasiai uždraudus jiems“ – T. „buvę Šventosios Dvasios uždrausti“.

Dvasiai uždraudus jiems kalbėti žodį Azijoje, ⁷ po to atėję į Myziją, jie mėgino eiti į Bitingiją, bet Dvasia jiems neleido. ⁸ Ir praėję pro Myziją, jie nusileido į Troadą. ⁹ Ir naktį Pauliui pasirodė regėjimas: tam tikras vyras iš Makedonijos stovėjo ir jį maldavo, sakydamas: „Pereik į Makedoniją ir padėk mums!“ ¹⁰ Ir po to, kai jis pamatė regėjimą, tuojau siekėme vykti į Makedoniją, *susidarydami išvadą, kad Viešpats pašaukė mus skelbti jiems evangeliją. ¹¹ Todėl išplaukę iš Troados, leidomės tiesiu kursu į Samotrakę, o ryttojaus dieną į Neapolį, ¹² o iš ten į Filipus, kuris yra pagrindinis tos Makedonijos srities miestas, taip pat kolonija. O šiame mieste išbuvome kelias dienas. ³⁰ ir išvedęs juos laukan, jis paklausė: „Gerbiamieji, ką turiu daryti, kad būčiau išgelbėtas?“ ³¹ Ir jie tarė: „Tikėk Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir būsi išgelbėtas – tu ir tavo Ššeimyna!“ ³² Ir jie kalbėjo Viešpaties žodį jam ir visiems, esantiems jo namuose. ³³ Ir tą pačią nakties valandą juos pasiėmęs, jis *nuplovė jų kirčių žaizdas ir tuojau buvo pakrikštytas – jis pats ir visi jo saviškiai.

* **16:10** „susidarydami išvadą“ – T. y. iš atskirų parodymų (pvz., uždraudimas skelbti Azijoje ir kvietimas vykti į Makedoniją) pasidarė jiems aišku, jog įrodyta, kad Dievo valia jiems vykti į Makedoniją. † **16:11** „ryttojauš“ – T. „paskesnę“. ‡ **16:12** „pagrindinis“ – Arba „pirmasis“, „pirmaujantis“, t. y. „vienas iš pirmaujančių“. § **16:31** „šeimyna“ – Arba „namai“, t. y. „namiškiai“ Gr. žodis yra vns. žodis, kuris giminingas žodžiui, kuris Apd 16:32 išverstas „namuose“. * **16:33** „nuplovė jų kirčių žaizdas“ – T. „nuplovė nuo kirčių“.

³⁴ Ir nusivedęs juos į savo namus, jis †padengė *jiems* stalą ir džiūgavo, pasitikėjęs Dievu kartu su visais savo namiškiais.

17

Tesalonikoje

¹ O perėję Amfipolį ir Apoloniją jie atėjo į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga, ² ir *kaip buvo praręš, Paulius įėjo pas juos ir tris šabass †diskutavo su jais dėstydamas iš šventraščių, ³ †atverdamas *šventraščius* ir teikdamas įrodymų, kad Kristui reikėjo kentėti ir prisikelti iš numirusių, ir kad: „Šis Jėzus, kurį aš jums skelbiu, yra Kristus.“ ⁴ Ir kai kurie iš jų Šitikėjo ir buvo priskirti prie Pauliaus ir Silo, taip pat daugybė pamaldų graikų ir nemaža *aukštuomenės moterų. ⁵ Bet žydai, kurie †atsisakė tikėti, apimti pavydo, pasiėmė tam tikrų nelabų vyrų iš turgavietės ir subūrę minią †sukėlė mieste sąmyšį. Užpuolę Jasono namus, jie ieškojo jų, kad išvesti prieš liaudį.

† **16:34** „padengė *jiems* stalą“ – T. „padėjo stalą prie jų“. * **17:2**

„kaip buvo praręš, Paulius“ – T. „pagal įpratimą Pauliui, jis“.

† **17:2** „diskutavo [...] dėstydamas“ – Tai vienas gr. vksm.,

διαλέγομαι (dialégomai). † **17:3** „atverdamas *šventraščius*“

– Plg. Lk 24:32; jeigu ne šventraščių atvėrė, tai protą (Lk 24:45)

bet ir tikslas tas pats – kad suprastų šventraščius. § **17:4**

„įtikėjo“ – Arba „davėsi įtikinti“, „priėmė įtikinimą“. * **17:4**

„aukštuomenės“ – T. „pirmų“. † **17:5** „atsisakė tikėti“ – Arba

„nesidavė įtikinti“, „nepriėmė įtikinimo“, „nesileido įtikinami“.

† **17:5** „sukėlė mieste sąmyšį“ – T. „sukėlė miestą į sąmyšį“.

⁶ Bet jų neradę nusitempė Jasoną ir kai kuriuos brolius pas miesto vadovus, šaukdami: „Tie, kurie verčia pasaulį aukštyn kojomis, ir čia yra atėję! ⁷ Juos yra priglaudęs Jasonas! Šitie visi gi veikia prieš ciesoriaus įsakus, sakydami, *kad* yra kitas karalius – *toks* Jėzus!“ ⁸ Ir jie sutrikdė minią ir miesto vadovus, kurie tuos dalykus išgirdo. ⁹ Taigi paėmę užstatą iš Jasono ir kitų, jie juos paleido. ¹¹ Šitie buvo kilnesni negu tie Tesalonikoje tuo, kad jie priėmė žodį visišku noringumu ir kasdien tyrinėjo Šventraščius, ar taip esą iš tikrųjų.

Atėnuose

¹⁶ Pauliui Atėnuose jų belaukiant, jo dvasia nervinosi jame, matydamas miestą, *kuris* yra Švisiška **stabgarbiškas*.

²² Tada Paulius atsistojo †Marso kalvos viduryje ir tarė: „Atėnų vyrai, aš matau, kad visais atžvilgiais jūs esate nepaprastai †religingi. ²⁵ ir jis nėra aptarnaujamas žmonių rankomis, tarsi jam ko nors reikėtų, *nes* jis pats visiems duoda gyvybę ir alsavimą ir visa kita; ²⁶ ir jis iš vieno kraujo padarė visas žmonių tautas tam, kad gyventų visame žemės paviršiuje, nustatęs iš anksto paskirtus laikus ir jų gyvenamos vietos ribas, ²⁷ kad jie ieškotų Dievo – gal tikrai

§ **17:16** „visiška stabgarbiškas“ – Gr. κατείδωλος (kateidolos); ≈ „pagal stabus“, „atitinkantis stabus“. * **17:16** „stabgarbiškas“ – Trad. „stambeldiškas“. † **17:22** „Marso kalvos“ – Arba „Areopago“. † **17:22** „religingi“ – gr. δεισιδαιμονεστηρος; gal „prietaringi“, „linkę į dvasių baimę“, „dievaičių bijantys / gerbiantys“.

apčiuopomis ieškotų ir surastų jį, – nors jis yra visiškai netoli nuo kiekvieno iš mūsų, ²⁸ nes „mes jame gyvename, judame ir būvame“, kaip yra pasakę ir kai kurie jūsų poetai: „Mes gi esame jo palikuonys.“ ²⁹ Tad kadangi mes esame Dievo palikuonys, neturime manyti, kad Dievybė yra panaši į auksą ar sidabrą, ar akmenį, į žmogaus meno ir Švaizduotės raižybos kūrinį. ³⁰ Todėl gi Dievas, pakentęs *nežinojimo laikus, dabar liepia visiems žmonėms visur atgailauti, ³¹ nes jis nustatė dieną, kurią yra pasirengęs †teisingai teisti pasaulį per Vyrą, kurį yra paskyręs, visiems davęs užtikrinimą prikeldamas jį iš numirusiųjų.“ ³² Ir išgirdę apie mirusiųjų prisikėlimą, vieni ėmė šaipytis, o kiti sakė: „Apie tai tavęs pasiklausysime ‡kitą kartą.“ ³³ Ir taip Paulius išėjo iš jų tarpo.

18

⁸ Ir vyriausiasis sinagogos vadovas Krispas įtikėjo Viešpačiu su visa savo šeimyna. Taip pat daugelis iš korintiečių klausydami įtikėjo ir buvo pakrikštyti. ¹⁰ nes aš esu su tavimi, ir niekas nesikėsins tau kenkti, nes aš turiu daug žmonių šiame mieste.

19

⁴ Tada tarė Paulius: „Jonas iš tikrųjų krikštijo

§ 17:29 „vaizduotės“ – Arba „minties“. * 17:30 „nežinojimo“ – Arba „neišmanymo“. † 17:31 „teisingai“ – gr. „teisume“. ‡ 17:32 „kitą kartą“ – Arba „vėl“.

*krikštu, kurį sąlygoja atgaila, sakydamas tautai, kad jie turi tikėti tuo, kuris turi po jo ateiti, tai yra, Kristumi Jėzumi.“ ¹⁸ Ir daugelis įtikėjusiųjų ateidavo išpažindami ir apsakydami †dalykus, kuriais užsiimdavo. ¹⁹ Taip pat daugelis tų, kurie užsiiminėdavo magija, sunešę †savo knygas, sudegino jas visų akivaizdoje; ir jie apskaičiavo jų vertę ir rado *ją esant* penkiasdešimt tūkstančių sidabrinių. ²⁰ Šitaip Dievo žodis vis klestėjo ir ėmė viršų.

20

⁷ Ir pirmąją savaitės *dieną*, mokytiniais susirinkus laužti duonos, Paulius jiems dėstė, ketindamas išvykti rytojaus dieną, ir užtęsė savo kalbą iki vidurnakčio. ¹⁷ Ir iš Mileto jis *pasiuntė *žinią* į Efezą ir pasikvietė bažnyčios vyresniuosius. ²⁰ kaip nevensčiau pranešti jums nieko iš to, kas naudinga, ir jus mokyti viešai ir po namus, ²¹ uoliai liudydamas tiek žydams, tiek ir graikams atgailą Dievo atžvilgiu ir tikėjimą mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atžvilgiu. ²⁴ Bet aš nelaikau rūpimu dalyku nė vieno iš šitų dalykų, ir savo gyvybės

* **19:4** „krikštu, kurį sąlygoja atgaila“ – Arba „krikštu, kuris pasižymi atgaila“. Gr. „atgailos krikštu“, t. y., krikštas, kurį pažymi atgaila. Žr. Mk 1:4; Lk 3:3; Apd 13:24. † **19:18** „dalykus, kuriais užsiimdavo“ – Gr. žodis πρᾶξις (praxis) yra dgs. ir šiame kontekste rodo į jų įprastinę veiklą, t. y. kad užsiimdavo nuodėmingais dalykais, kurių atsisakė atgailavę ir pasitikėję Viešpačiu Jėzumi. Plg. Mt 3:6. † **19:19** „savo“ – Gr. žymimasis artikkelis. * **20:17** „atsiuntė *žinią* į Efezą ir pasikvietė“ – T. „pasiuntęs į Efezą, jis pasikvietė“.

nelaikau brangiu savo labui, kad su džiaugsmu pabaigčiau savo †gyvenimo bėgtynes, †tai yra tarnystę, kurią gavau iš Viešpaties Jėzaus: uoliai liudyti Dievo malonės Evangeliją. ²⁵ O štai dabar aš žinau, kad daugiau nematysite mano veido jūs visi, tarp kurių esu perėjęs skelbdamas Dievo karalystę. ²⁷ nes nevengiau jums paskelbti Dievo Šnutarimo visumos. ²⁸ Todėl *saugokite save ir visą kaimenę, kuriai Šventoji Dvasia paskyrė jus †prižiūrinciaisiais, kad ganytumėte Dievo †bažnyčią, kurią jis įsigijo savuoju krauju. ²⁹ Nes aš žinau tai, kad, man išvykus, pas jus įeis Šgrobuniški vilkai, nesigailintys kaimenės, ³⁰ ir iš jūsų pačių kelsis vyrai, kalbantys iškreiptus

† **20:24** „gyvenimo bėgtynes“ – Tas pats gr. žodis vartojamas Apd 13:25, II Tim 4:7. † **20:24** „tai“ – Arba „ir“. § **20:27** „nutarimo“ – Arba „valios“. Gr. žodis βουλή (boulé) vartojamas šiose NT eilutėse: Lk 7:30, 23:51; Apd 2:23, 4:28, 5:38, 13:36, 20:27, 27:12, 27:42; I Kor 4:5; Ef 1:11; Hbr 6:17. * **20:28** „saugokite save ir visą kaimenę“ – Gr. „žiūrėkite savęs ir visos kaimenės“, bet dabartinėje lietuvių kalboje „žiūrėkite savęs“ labiau rodo į savanaudišką savo interesų gynimą. † **20:28** „prižiūrinciaisiais“ – Arba „vyskupais“. Žodis „vyskupas“ yra skolinsys iš lenkų kalbos. Gr. dkt. ἐπίσκοπος (episkopos) ir vksm. ἐπισκοπέω (episkopeco) rodo į atidų stebėjimą (priežiūrą), saugojant nuo pavojaus. † **20:28** „bažnyčią“ – Žodis „bažnyčia“ čia vartojama bendrąja prasme, kaip žodis „žmogus“ tam tikruose kontekstuose reiškia „žmoniją“, t. y. visus žmones arba bet kurį žmogų. Čia žodis „bažnyčia“ (ekklezia) nurodo visus susirinkimus (≈ suburtas žmonių grupes), kurie priklauso Viešpačiui Jėzui ir atskirai nurodo kiekvieną tokį susirinkimą, pvz., tą bažnyčią, kuri buvo Efeze. § **20:29** „grobuniški“ – Arba „niršūs“, „šiurkštūs“; t. „sunkūs“.

dalykus, kad patrauktų mokytinius paskui save. ³¹ Todėl budėkite, atsimindami, kad per trejus metus naktį ir dieną nepalioviau su paraginiu išpėjinėjęs kiekvieną su ašaromis. ³² O dabar, broliai, *patikiu jus Dievui ir jo malonės žodžiui, kuris yra pajėgus jus statydinti ir duoti jums paveldą tarp visų †pašventintųjų. ³⁵ Aš visa jums †parodžiau, kad šitaip Štriūsdami privalote padėti *silpniesiems ir atminti Viešpaties Jėzaus žodžius, nes †jis sakė: „Labiau palaiminta duoti, negu imti.“

22

¹⁶ O dabar, ko delsi? Kelkis, būk pakrikštytas, ir nusiplauk savo nuodėmes, šaukdamasis Viešpaties vardo.“

23

²⁵ Ir jis parašė *tokio tūrinio laišką: ²⁶ „Klaudijus Lisijus †Tamstos Prakilnybe valdytojau Feliksai: Sveiki! ³⁵ tarė: „Aš tave išklausysiu, kai atvyks ir tavo kaltintojai.“ Ir liepė jį sergėti Erodo †rūmuose.

* **20:32** „patikiu“ – Arba „pavedu“. Žr. Apd 14:23 ir kt. † **20:32** „pašventintųjų“ – Arba „pašvęstųjų“. † **20:35** „parodžiau“ – Arba „daviau jums matyti pavyzdį“. § **20:35** „triūsdami privalote“ – Arba „triūsiant reikia padėti silpniesiems“. * **20:35** „silpniesiems“ – Arba „sergantiems“, „ligoniams“. † **20:35** „jis“ – Arba „jis pats“. * **23:25** „tokio tūrinio“ – Arba „tokios formos“. † **23:26** „Tamstos Prakilnybe“ – Arba „kilniausiasis“, „prakilnūsias“. † **23:35** „rūmuose“ – Žr. Mt 27:27 išnašą.

24

³ tai mes, Tamstos Prakilnybe Feliksai, ir visaip ir visur *tai* pripažįstame su visišku dėkingumu. ⁵ Nes šitą žmogų radome *esant* marą ir maišto kurstytoją tarp visų žydų po pasaulį ir *nazariečių sektos vadeiva, ¹⁵ turėdamas į Dievą sudėtą užtikrintą viltį, kurią ir jie patys pripažįsta, kad bus mirusiųjų prisikėlimas, tiek teisiųjų, tiek neteisiųjų. ¹⁶ Ir dėl šito stropiai lavinu save, kad visada turėčiau sąžinę be papiktinimo prieš Dievą ir žmones.

26

⁸ Kodėl *jums atrodo neįtikėtina, kad Dievas prikelia numirusius? ¹⁸ atverti jiems akis ir atgręžti *juos* nuo tamsybės į šviesą ir *nuo* Šėtono valdžios į Dievą, kad jie gautų nuodėmių atleidimą ir paveldą tarp pašventintųjų per tikėjimą manimi. ¹⁹ Todėl, o karaliau Agripa, nebuvau neklusnus dangiškajam regėjimui, ²⁰ bet pirmiausiai tiems Damaske, taip pat Jeruzalėje bei po visą Judėjos kraštą, taip pat nežydams pranešdavau, kad jie turi †atgailauti ir †atsiversti į Dievą darydami atgailą atitinkančius darbus. ²² Taigi gavęs pagalbos iš Dievo, aš iki šios dienos tebestoviu liudydamas ir mažam, ir dideliam,

* **24:5** nazariečių – Arba „nazarėnų“, „iš Nazareto“. * **26:8** „jums atrodo neįtikėtina“ – T. ≈ „pas jus laikoma neįtikėtina“ arba „pas jus priimamas sprendimas, *kad* neįtikėtina“. † **26:20** „atgailauti ir atsiversti į Dievą“ – Arba „atgailauti, tai yra atsiversti į Dievą“, arba „atgailauti, tai yra atsigręžti į Dievą“. † **26:20** „atsiversti“ – Arba „atsigręžti“.

nesakydamas nieko kito, kaip tik tai, ką pranašai ir Mozė kalbėjo įvyksiant, ²⁴ Ir jam besakant šiuos dalykus ginant save, Festas tarė garsiu balsu: „Pauliau, tu iš proto kraustaisi! Didelis raštas veda tave iš proto!“ ²⁵ Bet jis sako: „Aš nesikraustau iš proto, prakilnusiis Festai, bet kalbu tiesos ir sveiko proto žodžius. ²⁶ Nes yra informuotas apie tuos dalykus karalius, kuriam aš drąsiai ir kalbu. Mat esu įsitikinęs, kad niekas iš tų dalykų nėra jo nepastebėtas, juoba *kad* tai dėjosi ne *kur nors* užkampyje. ²⁷ Karaliau Agripa, ar tu tiki pranašais? Žinau, kad tu tiki.“ ²⁸ Tada Agripa tarė Pauliui: „Tu mane beveik įtikini tapti Škristianu.

27

²⁵ Todėl, vyrai, būkite optimistiškai nusiteikę, nes tikiu Dievu, kad bus taip, kaip man pasakyta.

28

¹⁵ Ir iš ten broliai, išgirdę apie mus, išėjo mūsų pasitikti iki Apijaus forumo ir Trijų Tavernų. *Juos išvydęs Paulius padėkojo Dievui ir įgavo drąsos. ²⁸ Todėl tebūna jums žinoma, kad šis Dievo išgelbėjimas yra pasiūstas kitataučiams, ir jie jo klausysis!“

Š 26:28 „kristianu“ – Gr. χριστιανός (kristianos). * 28:15 „Juos“ t. „kuriuos“.

Tikinčiųjų paveldo vertimas **The Holy Bible in Lithuanian, Believers' Heritage** **Translation**

Copyright © 2022 Believers' Bible Society, Inc.

Language: lietuvių (Lithuanian)

Lietuviškai (Lithuanian):

Parengtinis „Tikinčiųjų paveldo vertimas“

Kol kas čia pateikiamas tekstas tėra Šventojo Rašto vertimo parengtinė versija. Tekstas yra dažnai koreguojamas ir laukia išsamaus redagavimo. Trūkstamos eilutės bus pateiktos tada, kai jos bus išverstos. Pasiūlymus dėl patobulinimų bei pastabas apie rašybos ir kitas klaidas galima siųsti adresu LTBiblijaetaprotonmail.com.

Autorstės teisės

Bet kas gali cituoti šio vertimo tekstą, bet prašome rodyti sutrumpinimą „TPV“ po citatos (galite įtraukti ir leidimo metus). Pavyzdžiai:

Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kur is juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. (Jono 3:16 TPV)

Jono 3:16 Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. (TPV2022)

Dėl pavadinimo ir jo sutrumpinimo naudojimo.

Maloniai prašome, kad jeigu bet kokius pakeitimus darysite šiam darbui, kad išleistumėte savo versiją su kitu pavadinimu ir nenaudotumėte nei pavadinimo „Tikinčiųjų paveldo vertimas“ nei sutrumpinimo „TPV“. Dėkojame.

Licencija

Šis objektas [kūrinys] licencijuojamas pagal Creative Commons Priskyrimas - Analogiškas platinimas 4.0 Tarptautinė licencijos sąlygas. Norėdami peržiūrėti šią licenciją, apsilankykite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> arba siųskite laišką adresu Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, JAV.

Papildomos žinios iš „eBible.org“

Vaizdinės priemonės pateiktos kartu su Šventuoju Raštu ir kitais šioje interneto svetainėje skelbiamais dokumentais yra licencijuojamos vien tik naudojimui su čia skelbiamais Šventuoju Raštu ir dokumentais. Norint naudoti kitiems tikslams, susisiekite su atitinkamais autorstės teisių savininkais.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad be anksčiau pateiktų taisyklių, kas užsiima Dievo Žodžio [vertimų] pakeitimais ir pritaikymais turi didžiulę atsakomybę būti ištikimam Dievo Žodžiui. Žr. Apreiškimo kn. 22:18-19.

English (angliškai):

Preliminary „Believers’ Heritage Translation“

For the time being, the text presented here is merely a preliminary version of the translation of the Scriptures. The text is modified frequently and is awaiting thorough editing. Missing verses will be added when they are translated. You are invited to send recommendations for improvements and reports of typographical or other errors to LTBiblijaatprotonmail.com.

Copyright

Anyone may quote this translation, but we ask that you display the abbreviation „TPV“ after the cited text (you may also include the year you accessed the text on the internet). Examples:

Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. (Jono 3:16 TPV)

Jono 3:16 Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. (TPV2022)

Use of translation title and abbreviation.

We respectfully request that if you make changes to this work, that you would publish your edition with a different title and would not use the title „Tikinčiųjų paveldo vertimas“ nor the abbreviation “TPV”. Thank you.

License

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Additional information from “eBible.org”

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed only for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 7 Nov 2022
b15e8d71-7158-5778-8480-4f1da5eff2ca